

Landbouw bedrijven in Zaventem

Hoe doe je dat ?

Infoavond met landbouwer

RUDI CLAESSENS

donderdag 23 november

20u

Zaal De Kring, Kerkdries 12,
Sterrebeek

Gratis toegang

organisatie



info@sterrebeek2000.be,
www.sterrebeek2000.be

v.u. Luc Celuwaerts, Sterrebeek 2000 v.z.w.,
nr 4444.546.91, Felix Timmermanslaan 24, 1933 Sterrebeek

WIE BEN IK?

***RUDI
CLAESSENS***



LANDBOUW IN ZAVENTEM

- ▶ LANDBOUW IN VLAANDEREN
- ▶ LANDBOUW IN ZAVENTEM
- ▶ BEDRIJF
- ▶ UITDAGINGEN VOOR DE LANDBOUW IN ZAVENTEM
- ▶ KLIMAATVERANDERING

De land- en tuinbouw in Vlaanderen

Hoe de vork in de steel zit



Boeren, die zijn drie keer per dag broodnodig

+ 8 MILJARD MENSEN

BEVOLKING BLIJFT STIJGEN

UITDAGING : VOLDOENDE EN
GEZOND VOEDSEL PRODUCEREN!



De Vlaamse landbouwsector



23.218

Vlaanderen telt 23.218 land- en tuinbouwbedrijven. Dat aantal is sinds 1950 met maar liefst 95% afgenomen.



285

Elke landbouwer produceert gezond en lekker voedsel voor 285 Vlamingen. En zo komt het dat 0,5% van de Vlamingen voedsel produceert voor 99% van de Vlaamse bevolking.



Akkerbouw



Groenten



Melkvee



Pluimvee



Vleesvee en kalveren



Fruit



Varkens

7

De bedrijven kunnen we opdelen in 7 grote sectoren.

Ruimte in Vlaanderen



46%

Vandaag bestaat nog maar 46% van Vlaanderen uit landbouwgrond, in 1950 was dat nog 62%.

Wie is de Vlaamse boer?



56 jaar

De gemiddelde leeftijd van de bedrijfsleiders is de afgelopen jaren continu gestegen en is nu 56 jaar.



67% | 33%

67% van de landbouwers is een man, 33% is een vrouw.



12%

Slechts 12% van de bedrijfsleiders ouder dan 50 heeft een opvolger.



45%

Bijna de helft van de veestapel zit bij landbouwers ouder dan 50.

Wat produceren onze boeren?



2,7 miljard liter

Melk



1.000.000 ton

Granen



1.500.000 ton

Aardappelen



> 500.000 ton

Fruit



1.500.000 ton

Suikerbieten



2.000.000 ton

Groenten



45.100.000

Kippen



1.300.000

Runderen



5.700.000

Varkens

Een sterke keten



60%

Maar liefst 60% van de landbouwgrondstoffen die in Vlaanderen verwerkt worden, zijn van Vlaamse oorsprong.



34-325

In totaal omvat de agrovoedings-economie 34.325 bedrijven, goed voor zo'n 60 miljard euro omzet.



120.000

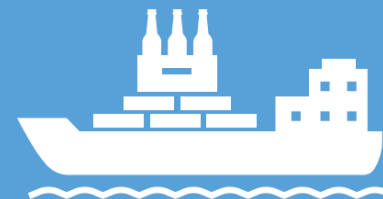
In de agrovoedingseconomie zijn 120.000 jobs direct afhankelijk van de land- en tuinbouwsector.

Eten wij dat allemaal op?



72%

72% van onze export van landbouwproducten blijft binnen de Europese Unie, 53% blijft zelfs binnen onze buurlanden, 9% gaat naar het Verenigd Koninkrijk.



19%

De 19% producten die de Europese grenzen overschrijdt zijn vooral producten die onze Vlaamse stempel dragen, zoals chocolade, wafels, bier en frietjes.

Gaat het over klimaat?



-15%

Sinds 1990 is de broeikasgasuitstoot van de Vlaamse landbouwsector met 15% gedaald.



=



1 ha

1 hectare grasland kan evenveel koolstof opslaan in de bodem als 1 hectare bos.

Moet er nog stikstof zijn?



-30%

De ammoniakemissies uit landbouw zijn sinds 2000 met 30% afgenomen en met meer dan 50% sinds 1990.

Water, de rest komt later



9%

Vlaamse land- en tuinbouwers zijn verantwoordelijk voor 9% van het Vlaamse watergebruik. Industrie (39%) en huishoudens (34%) zijn de grootste verbruikers.

Energie voor iedereen



630.000

Boeren en tuinders produceren elektriciteit voor gezinnen. Zo wekken glastuinbouwers met hun warmte-kranchkoppelingen elektriciteit op voor wel 630.000 gezinnen.

Kringlooplandbouw en biodiversiteit



3700

3700 landbouwers sloten een beheer-overeenkomst met de Vlaamse Landmaatschappij voor het verbeteren van de biodiversiteit. Dat komt neer op een oppervlakte van maar liefst 12.324 hectare.

't Zit 'm in de details



-44,6%

Sinds 2011 verminderde het antibioticagebruik in de dierlijke sector met 44,6%.



-18%

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen daalde tussen 2016 en 2019 met 18%.

Leven we op grote voet?



Melk

Tussen 1990 en 2019 daalde de ecologische voetafdruk van melk met 30%.



Appel

De klimaatimpact van een Belgische Jonagold is minder dan 30% dan van een appel die uit Nieuw-Zeeland komt.



Rundvlees

Iers en Braziliaans rundvlees ligt in de supermarkt pal naast vlees van bij ons, maar hun ecologische voetafdruk is véél groter!

Nog een bank vooruit

Vlaamse boeren zijn goed bezig, maar ze willen het nog beter doen door bijvoorbeeld in te zetten op:



Meer koolstofopslag in de bodem.



Meer eigen eiwitten telen (bijvoorbeeld: soja, quinoa, veldbonen ...).



Minder methaanuitstoot door aangepast voeder.

Meer voor minder?

MAG HET IETS MEER ZIJN?

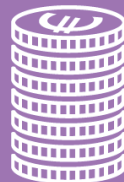
- Landbouwer = Prijsnemer
- Afhankelijk van Wereldmarkt en Retail
- Eerlijke Prijs voor een Eerlijk Product
- Meer doen voor minder geld, kan niet blijven duren.

De Europese portemonnee



12%

De Europese burger hoeft slechts 12% van zijn inkomen aan voedsel te besteden.



30%

30% van het budget van de Europese Unie gaat naar land- en tuinbouw, maar dat is nog steeds onvoldoende om landbouwers hun boterham te laten verdienen. Dit kost de EU-burger 2,10 euro per week.



0,15 euro

Er gaat jaarlijks 330 miljoen euro naar het Vlaams GLB, al dan niet vanuit Vlaanderen, of via de Europese omweg. Op 6 miljoen Vlamingen en 365 dagen per jaar is dat 0,15 euro per capita, per dag.

De wereldmarkt



Marktprijs

Heel wat landbouwproducten komen terecht op de wereldmarkt en dat betekent dat de prijs afhankelijk is van vraag en aanbod. Een beetje te veel aanbod geeft een slechte prijs, schaarste doet de prijs stijgen. Landbouwers zijn gewend om te gaan met prijsschommelingen, maar wanneer een crisis te lang aanhoudt heeft dat een zware impact.

Moeder, waarom boeren wij?

MENTAAL WELZIJN

- GEBREK AAN RECHTSZEKERHEID
- RUIMTE

Mentaal welzijn



+44%

In 2021 waren er bij de organisatie Boeren op een Kruispunt 44% meer nieuwe aanmeldingen van boeren dan in 2020, en 57% meer dan in 2019.

Een schouderklopje



75%

75% van de Vlamingen vindt de landbouw een deel van de oplossing van onze milieuproblemen en bewondert onze boeren.

Ruimte voor landbouw



33%

Het ruimtebeslag in Vlaanderen is ongeveer 33%, dat is de ruimte die wordt gebruikt voor onder andere industrie, transport, wonen ... Tussen 2013 en 2019 is het ruimtebeslag toegenomen met ongeveer 11.000 hectare, nogal vaak ten koste van landbouwgrond.

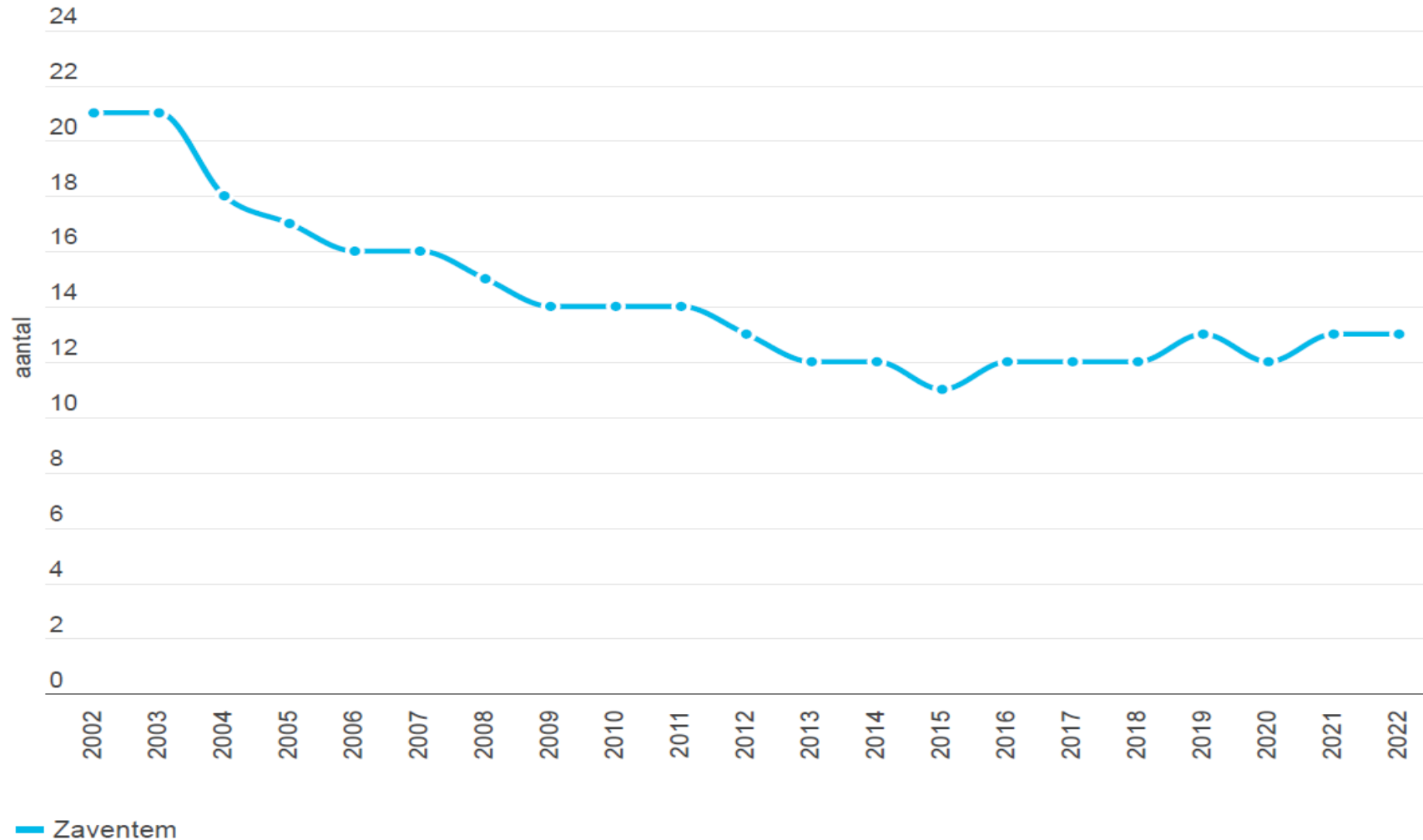


+4000 ha

Binnen de open ruimte zijn er nog heel wat beleidsdoelen, zoals de 4000 hectare extra bos, de Europese natuurdoelen ...

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Grafiek 1 | Bedrijven met landbouwproductie in Zaventem (2002-2022)



Bron: Statbel | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Tabel 1 | Evolutie van land- en tuinbouwbedrijven (2001-2022)

	Zaventem	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
Aantal bedrijven (% t.o.v. Gewest)			
2001	22 (0,1%)	5.183 (13,2%)	39.276 (100%)
2011	14 (0,1%)	3.045 (11,7%)	25.982 (100%)
2022	13 (0,1%)	2.645 (11,8%)	22.449 (100%)
Evolutie doorheen de tijd (%)			
Groeipercentage 2001 - 2022	-27,8%	-41,8%	-36,7%

- ▶ IN VLAANDEREN :
- 2022 : 75 BEDRIJVEN / GEMEENTE
- 2011 : 84 BEDRIJVEN / GEMEENTE
- 2001 : 128 BEDRIJVEN / GEMEENTE

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Tabel 2 | Beroepsmatige en kleine landbouwbedrijven (2020)

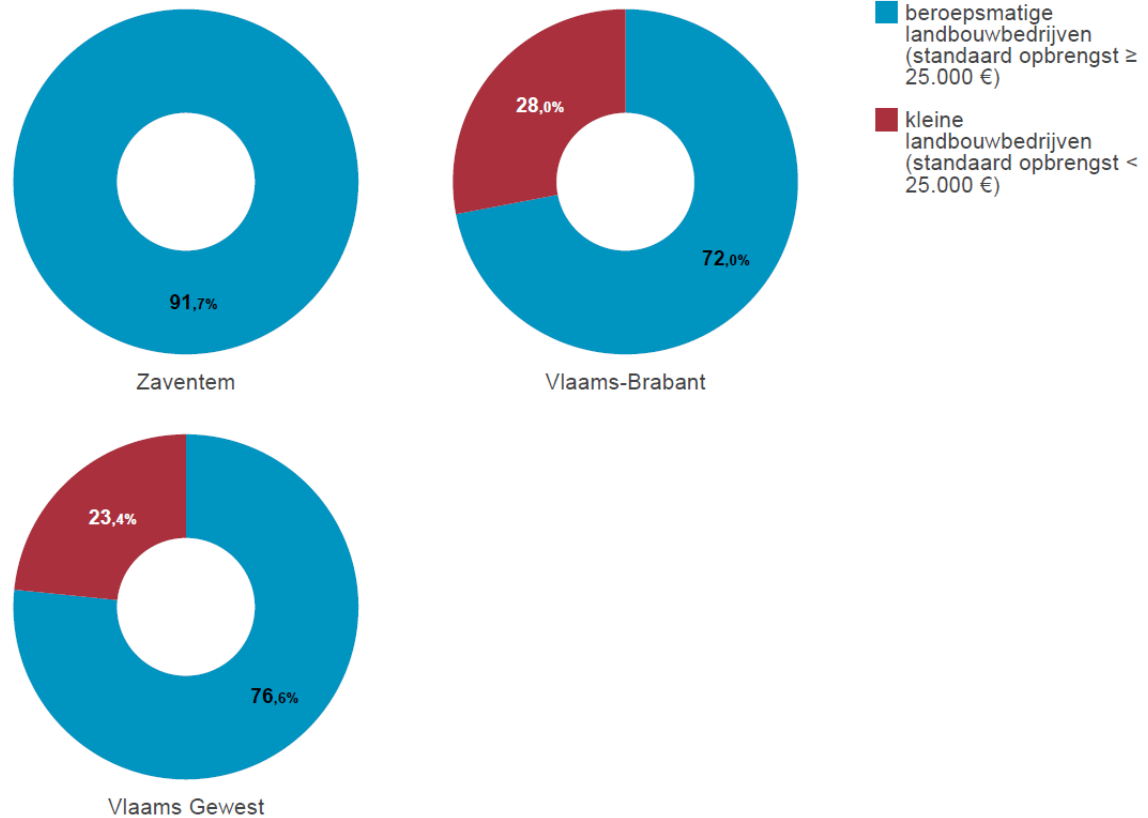
	Zaventem	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
beroepsmatige landbouwbedrijven (standaard opbrengst ≥ 25.000 €)	11	1.942	17.799
kleine landbouwbedrijven (standaard opbrengst < 25.000 €)	x	757	5.426

Speciale waarden: x Verborgen waarde

Bron: Dep. L&V o.b.v. Statbel | provincies.incijfers.be



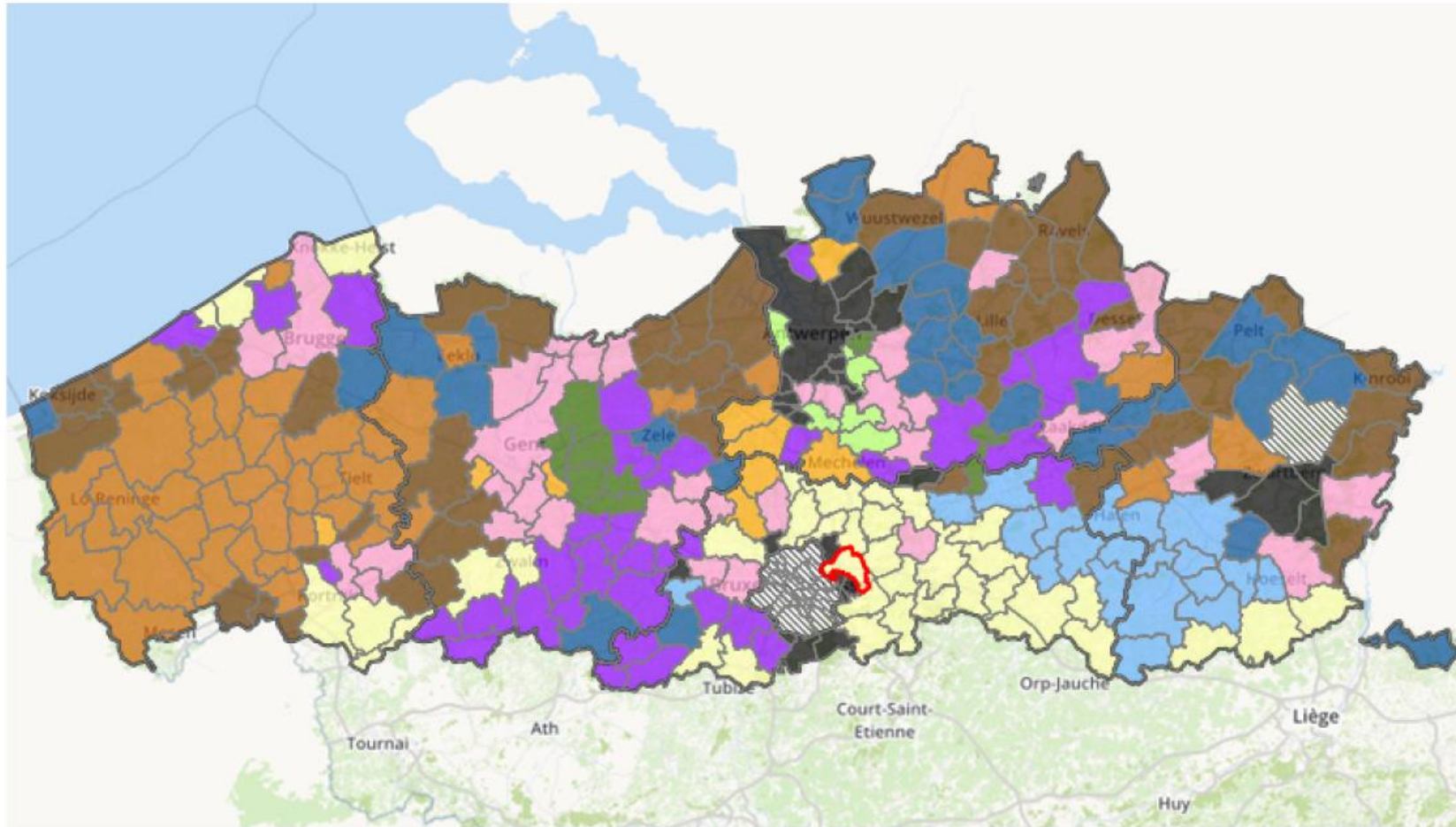
Grafiek 2 | Verhouding kleine vs beroepsmatige landbouwbedrijven (2020)



Bron: Dep. L&V o.b.v. Statbel | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Kaart 2 | Landbouwtyperingskaart Vlaanderen (2018, data 2016)



- | | | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|
| specialisatie intensieve veehouderij | intensieve veehouderij en rundvee | specialisatie sierteelt |
| specialisatie glasgroenten | overwegend melkvee | specialisatie fruit |
| specialisatie rundvee | verstedelijkt | groenten en rundvee |
| rundvee en sierteelt/groenten | akkerbouw en rundvee | Zaventem: akkerbouw en rundvee |

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Tabel 4 | Evolutie biologische landbouwbedrijven (2015-2022)

	Zaventem	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
2015	0	74	341
2016	0	74	369
2017	0	84	430
2018	0	93	468
2019	0	99	514
2020	0	108	562
2021	0	115	593
2022	0	118	621

Bron: LNV | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

Tabel 4 | Evolutie biologische landbouwbedrijven (2015-2022)

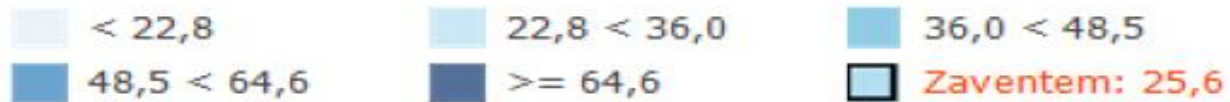
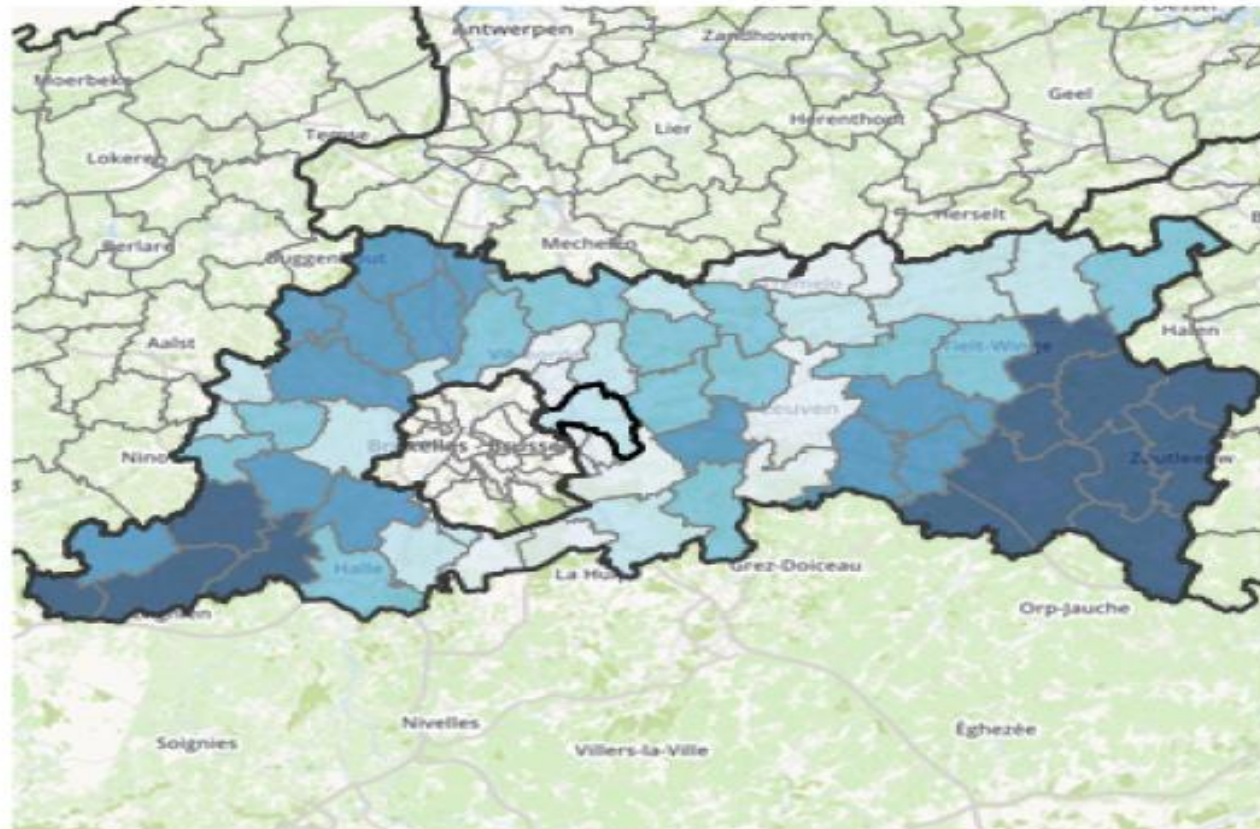
	Zaventem	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
2015	0	74	341
2016	0	74	369
2017	0	84	430
2018	0	93	468
2019	0	99	514
2020	0	108	562
2021	0	115	593
2022	0	118	621

Bron: LNV | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

LANDBOUWGEBIED/LANDBOUWGEBRUIK

**Kaart 3 | Geregistreerd landbouwgebruik, %
t.o.v. totale oppervlakte (2021)**

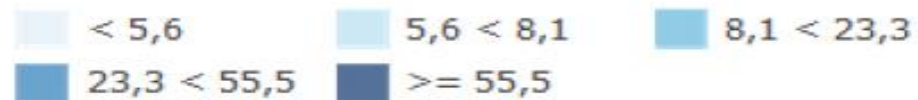
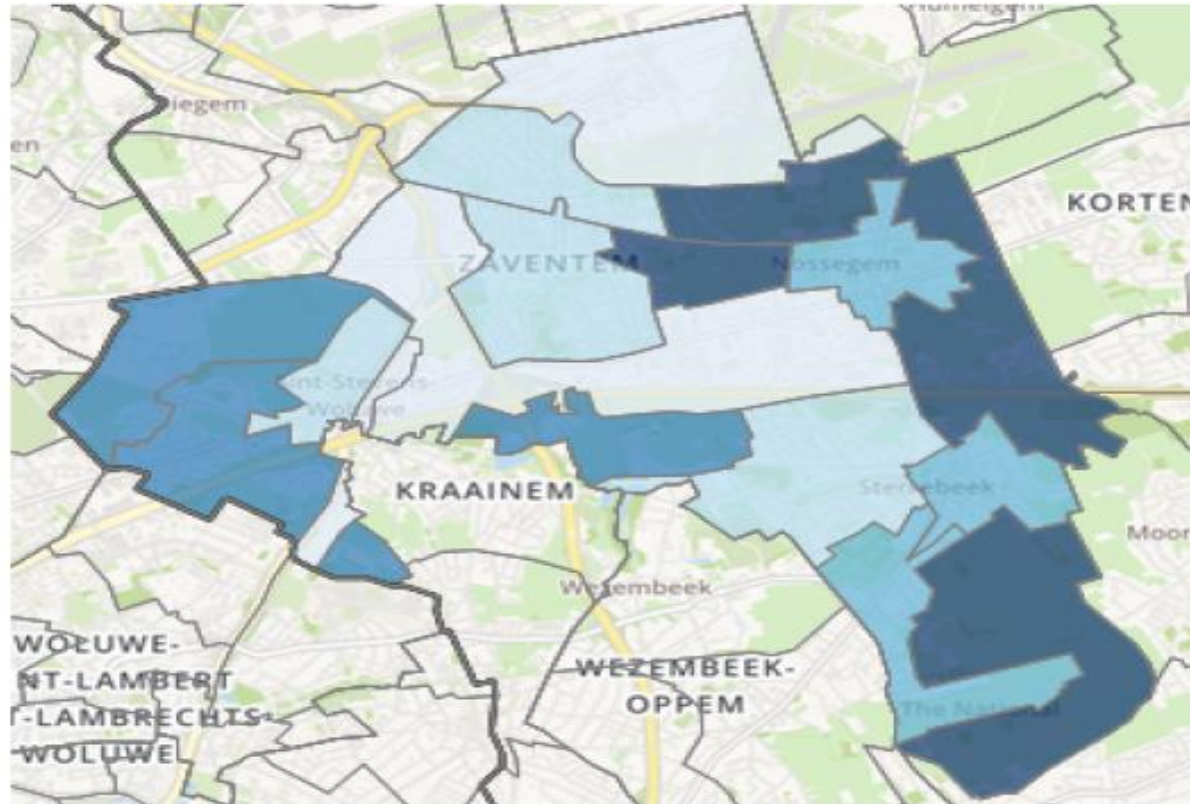


Bron: LNV | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

LANDBOUWGEBIED/LANDBOUWGEBRUIK

**Kaart 4 | Geregistreerd landbouwgebruik, %
t.o.v. totale oppervlakte (2021)**

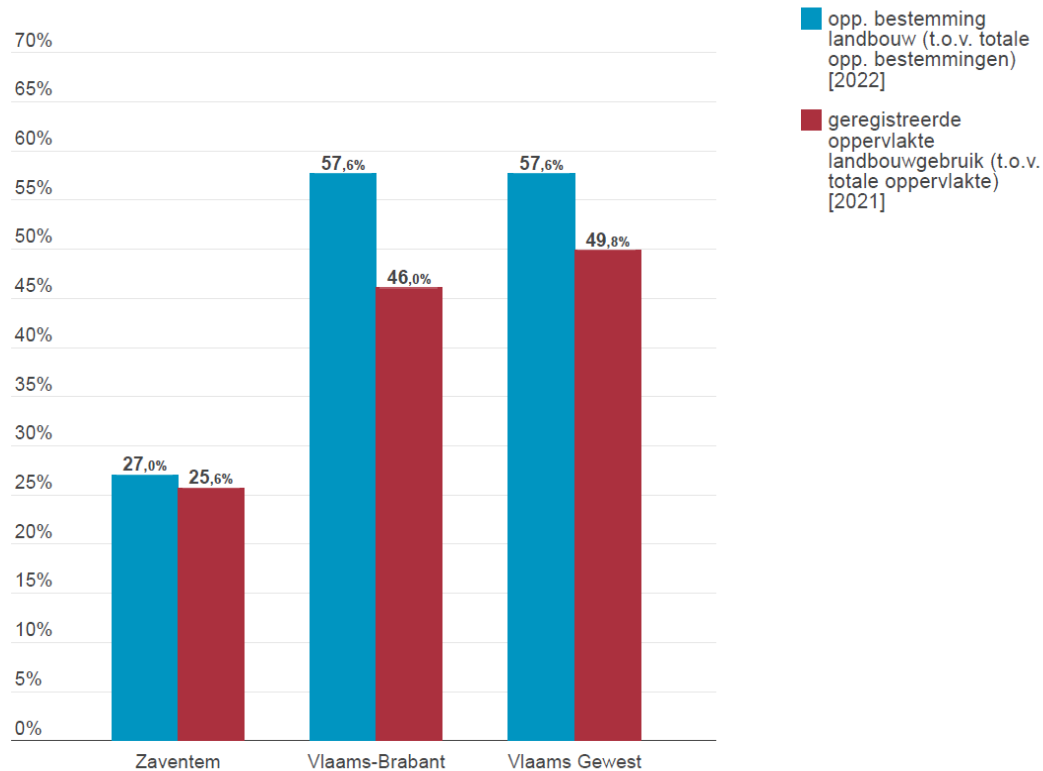


Bron: LNV | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

LANDBOUWGEBIED/LANDBOUWGEBRUIK

Grafiek 4 | Oppervlakte bestemd voor landbouw en gebruikt door landbouw



► ZAVENTEM

- Landbouwgebruik : 709 Ha
25,6%
- Agrarisch gebied : 747 Ha
27%

LANDBOUW IN ZAVENTEM

TEELTEN

Tabel 5 | Oppervlakte in ha per teeltgroep (2021)

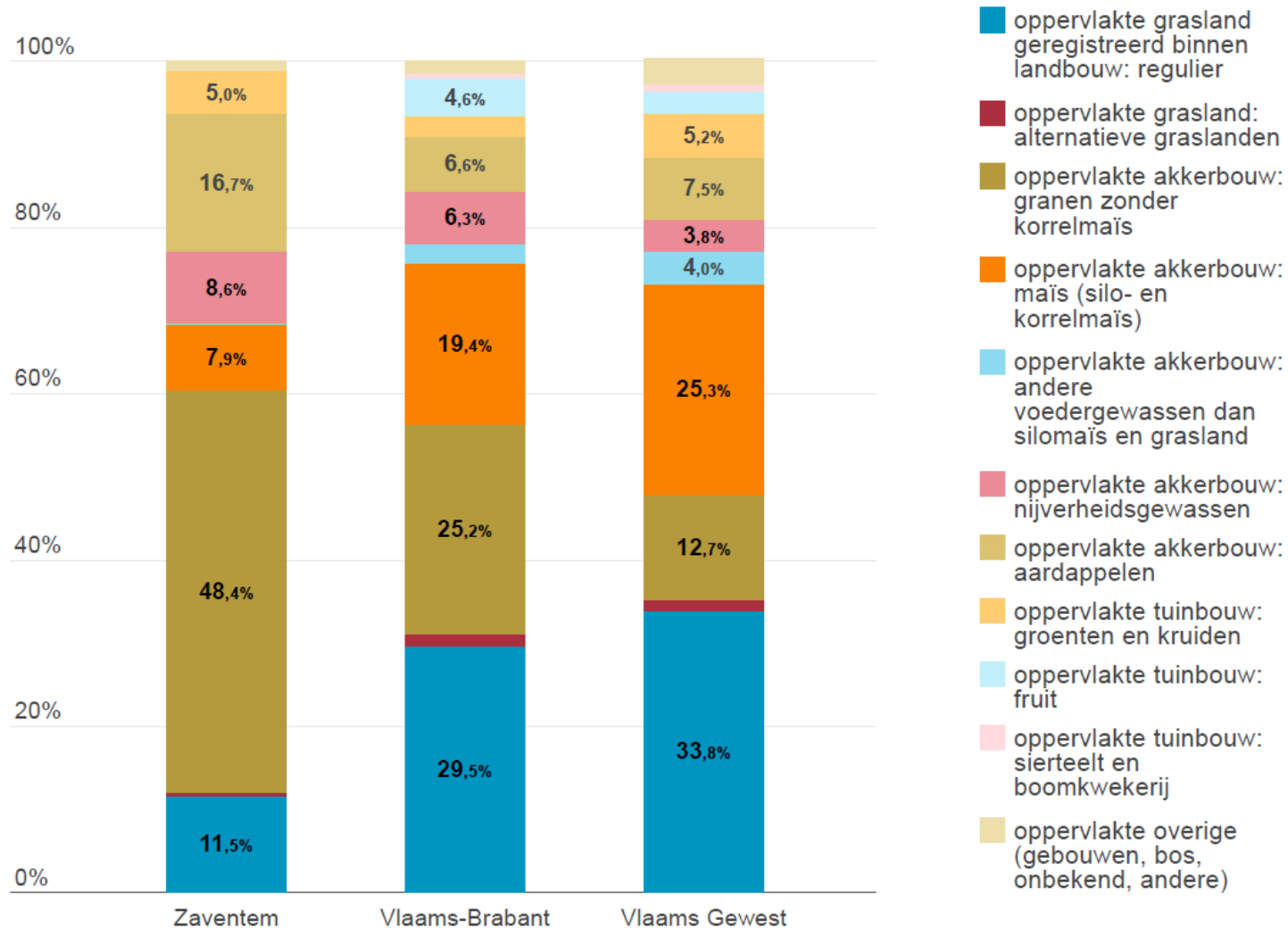
	Zaventem	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
Teelten (aantal en % per gebied)			
Grasland: regulier	81 (11,5%)	28.791 (29,5%)	229.099 (33,8%)
Grasland: alternatieve graslanden	2 (0,4%)	1.486 (1,5%)	8.590 (1,3%)
Akkerbouw: granen zonder korrelmaïs	343 (48,4%)	24.600 (25,2%)	85.787 (12,7%)
Akkerbouw: maïs (silo en korrel)	56 (7,9%)	18.956 (19,4%)	171.414 (25,3%)
Akkerbouw: andere voedergewassen dan maïs en graslanden	1 (0,2%)	2.386 (2,4%)	26.950 (4,0%)
Akkerbouw: nijverheidsgewassen	61 (8,6%)	6.113 (6,3%)	25.576 (3,8%)
Akkerbouw: aardappelen	118 (16,7%)	6.431 (6,6%)	51.024 (7,5%)
Tuinbouw: groenten en kruiden	35 (5,0%)	2.307 (2,4%)	35.400 (5,2%)
Tuinbouw: fruit	0 (0,0%)	4.460 (4,6%)	17.593 (2,6%)
Tuinbouw: sierteelt en boomkwekerij	0 (0,0%)	463 (0,5%)	6.581 (1,0%)
Overige (gebouwen, bos, onbekend, andere)	9 (1,3%)	1.479 (1,5%)	20.098 (3,0%)

Bron: Departement Landbouw en Visserij | provincies.incijfers.be

LANDBOUW IN ZAVENTEM

TEELTEN

Grafiek 5 | Oppervlakte van de 11 teeltgroepen, % t.o.v. totale oppervlakte in Zaventem (2021)





TEELTEN

- ▶ GRANEN : WINTERGERST / WINTERTARWE
- ▶ SUIKERBIETEN
- ▶ KOOLZAAD
- ▶ AARDAPPELEN
- ▶ KORRELMAIS
- ▶ INDUSTRIEGROENTEN : ERWTEN / BONEN
- ▶ VLAS
- ▶ GRASLAND : EROSIESTROKEN



KALENDER

1. **JANUARI** : GRONDSTAALNAME N (P & K)

2. **FEBRUARI**

VANAF 15/02 : START BEMESTINGSSEIZOEN

N-GIFTE KOOLZAAD (chemische)

3. **MAART**

1° N-GIFTE GRANEN (chemische)

Organische Bemesting SB, Aardappelen

Vorbereidende grondbewerkingen voor SB, Aardappelen







KALENDER

4. APRIL

2° N-GIFTE GRANEN (ORGANISCH OF CHEMISCH)

SUIKERBIETEN ZAAIEN

AARDAPPELEN PLANTEN

GEWASBESCHERMING : ONKRUIDBESTRIJDING GRANEN,
SUIKERBIETEN

ORGANISCHE BEMESTING MAIS







KALENDER

5. MEI

3° N-GIFTE GRANEN (CHEMISCH)

MAIS ZAAIEN

GEWASBESCHERMING : ONKRUIDBESTRIJDING SUIKERBIETEN,
AARDAPPELEN, MAIS. 1° FUNGICIDEBEHANDELING GRANEN





KALENDER

6. JUNI

GEWASBESCHERMING : 2° FUNGICIDEBEHANDELING GRANEN,

START PLAAGBESTRIJDING AARDAPPELEN : INTERVAL 7
DAGEN

AFWERKEN ONKRUIDBESTRIJDING SUIKERBIETEN

GRAS MAAIEN = HOOI



KALENDER

7. JULI

GEWASBESCHERMING : PLAAGBESTRIJDING AARDAPPELEN :
INTERVAL 7 DAGEN

OOGST WINTERGERST EN KOOLZAAD



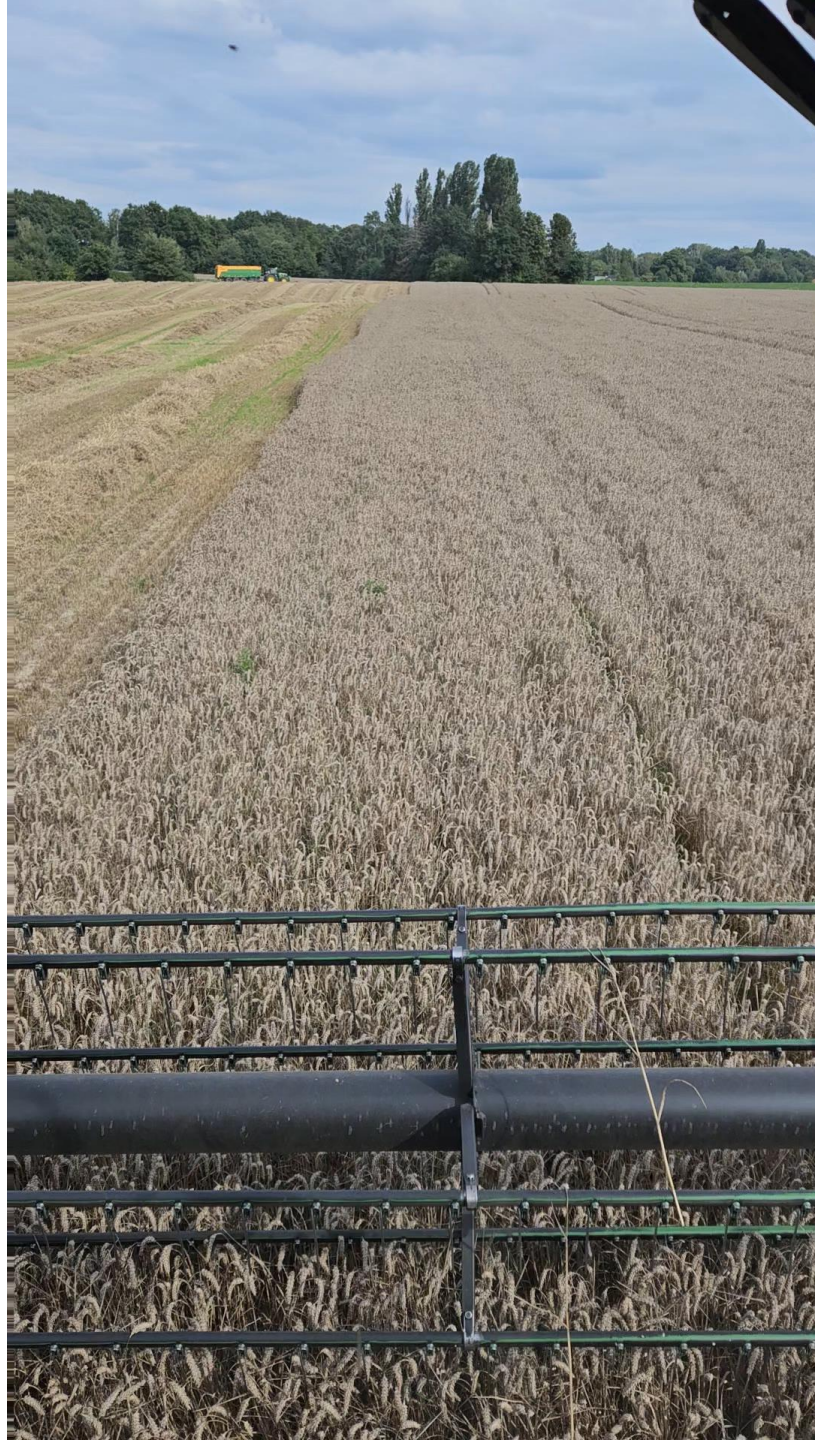
KALENDER

8. AUGUSTUS

GEWASBESCHERMING : PLAAGBESTRIJDING AARDAPPELEN :
INTERVAL 7 DAGEN.

FUNGICIDEBEHANDELING SUIKERBIETEN

OOGST WINTERTARWE





KALENDER

9. SEPTEMBER

GEWASBESCHERMING : PLAAGBESTRIJDING AARDAPPELEN :
INTERVAL 7 DAGEN.

ZAAIEN VANGGEWASSEN (GROENBEMESTERS : GELE MOSTERD,
PHACELIA, BLADRAMMENAS, JAPANSE HAVER,....)

ZAAIEN WINTERGERST







KALENDER

10. OKTOBER

OOGST AARDAPPELEN

START OOGST SUIKERBIETEN

ZAAIEN WINTERTARWE







KALENDER

11. NOVEMBER

OOGST SUIKERBIETEN

OOGST KORRELMAIS

ZAAIEN WINTERTARWE

12. DECEMBER





LANDBOUW IN ZAVENTEM

UITDAGINGEN

EROSIE

- ▶ EROSIESTROKEN, POELEN, HOUTHAKSELDAMMEN
- ▶ EROSIECOÖRDINATOR PROVINCIE
- ▶ NIET-KERENDE GRONDBEWERKINGEN







LANDBOUW IN ZAVENTEM

UITDAGINGEN

STADSLANDBOUW

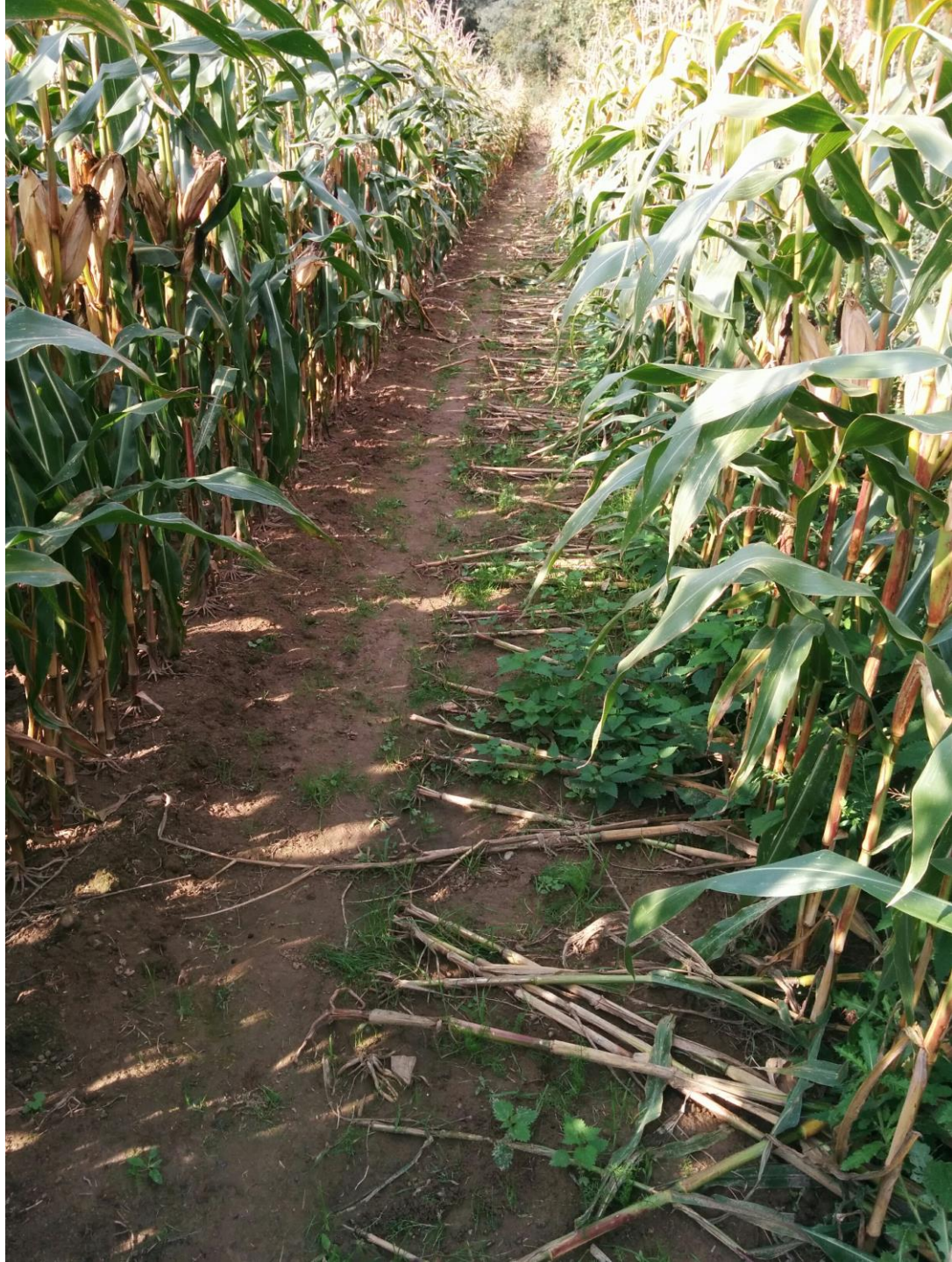
- ▶ VERKEER
- ▶ WEGENINFRASTRUCTUUR
- ▶ DE MENS IN DE OPEN RUIJITE
- ▶ ZWERFVUIL / SLUIKSTORTEN

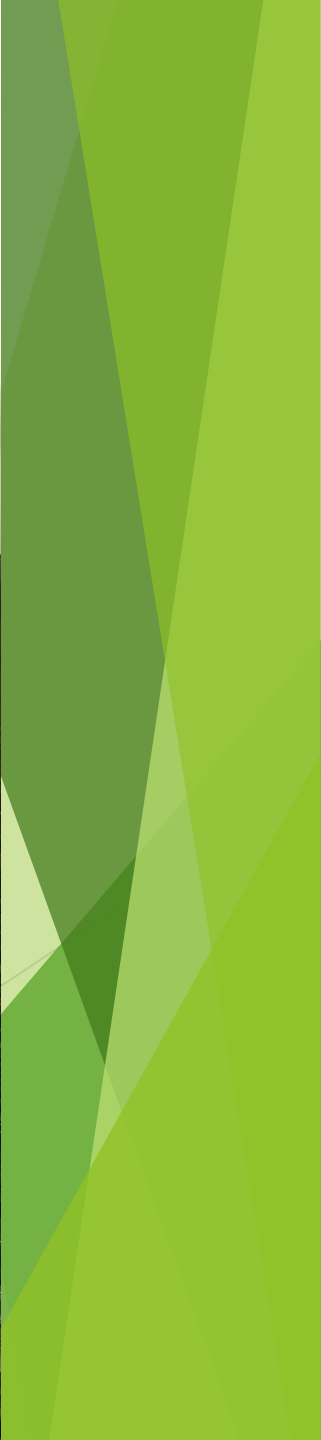




















LANDBOUW IN ZAVENTEM

KLIMAATVERANDERING

LANGERE DROGE PERIODEN

LANGERE NATTE PERIODEN







LANDBOUW IN ZAVENTEM

EN DE BOER, HIJ PLOEGDE VOORT!

